

PLUTON

PLUTON – PLANET?

Pluton je imel od odkritja in vse do leta 2006 status najbolj zunanjega, devetega in zadnjega planeta od Sonca.

Na srečanju Mednarodne astronomske zveze (IAU) v Pragi avgusta 2006 pa so sodelujoči sprejeli sklep, v katerem je zapisano, da je v našem Osončju samo osem planetov (Merkur, Venera, Zemlja, Mars, Jupiter, Saturn, Uran in Neptun).

O Plutonovem statusu planeta so razpravljali dalj časa, zlasti so se zagovorniki statusa planeta znašli v zadregi, ko so astronomi odkrili vesoljsko telo Erido.

To telo je namreč večje od Plutona, kar pomeni, da bi morali status planeta dodeliti še več nedavno odkritim nebesnim telesom, tako da bi se lahko število planetov v Osončju povzpelo na 12.

Zaradi Plutonove majhnosti in tirnice z veliko izsrednostjo (nekaj časa tudi znotraj Neptunove), je bilo ves čas vprašljivo, ali naj ga dejansko označimo kot planet.

ZGODOVINA OPAZOVANJA PLUTONA

V rimski mitologiji je bil Pluton (grško: Had) bog podzemlja. Planet je svoje ime mogoče dobil zaradi svoje velike oddaljenosti od Sonca in mogoče zaradi tega, ker sta PL začetnici Percivala Lowella.

Pluton je bil odkrit 18. februarja 1930 po srečnem naključju.

Izračuni različnih astronomov so pokazali možnost planeta za Neptunovo orbito, kateri naj bi motil orbite Neptuna in Urana.

Po dolgotrajnem iskanju je Clyde W. Tombaugh na Lowellovem observatoriju v Arizoni našel dolgo iskani planet.

Vendar se je izkazalo, da Pluton ni Lowelov planet, ki moti orbite drugih planetov.

Za kaj takšnega je enostavno premajhen.

Po analizah izračunov, katere je uporabljal Lowel, so ugotovili, da so bili ti napačni in da je bilo čisto naključje, da so v bližini tega mesta našli planet Pluton.

PLUTONOVA POT OKOLI SONCA

Plutonova povprečna oddaljenost od Sonca je 39,5 a. e.

Obhodni čas: 248 let

Pluton se okoli osi zavrti v 6,4 dneva, rotira pa v nasprotni smeri od večine ostalih planetov.

PODATKI O PLANETU

Premer planeta znaša 2.302 km.

Masa planeta je približno 0,002 Zemljine mase.

Dolžina Plutonovega dneva je 6 dni, 9 ur in 17 minut.

Površinska temperatura na Plutonu ni dobro znana, vendar je verjetno med -230 in -200 C.

Ima lune Harona, Hidro in Niks. Hidra in Niks sta bila odkrita leta 2005, uradno priznana pa junija 2006.

O Plutonovi atmosferi je znanega le malo, je pa najbrž sestavljena večinoma iz dušika ter iz nekaj ogljikovega monoksida in metana.

Je izredno redka, površinski pritisk znaša le nekaj mikrobarov.

Plutonova sestava je neznana, toda njegova gostota (okoli 2 g/cm³) kaže, da je verjetno iz mešanice 70% skal in 30% vodnega ledu.

Jedro je kamnito.

Ker je Pluton predaleč od Zemlje (Sončeva svetloba do njega potuje približno 5,5 ur), človeštvo nanj ni poslalo še nobenega plovila.

Ameriška sonda New Horizons naj bi mimo Plutona poletela 2015. leta.

OPAZOVANJE Z ZEMLJE

Pluton z Zemlje ni viden s prostim očesom.